

Door klimaatverandering en toenemende handel krijgt de EU steeds vaker te maken met schadelijke organismen die de plantgezondheid bedreigen. Daarom komen er nieuwe regels voor iedereen die plantaardig teeltmateriaal verhandelt.

Twee nieuwe verordeningen vervangen Europese Fytorichtlijn

EU wil ziekten en plagen buiten houden

In de Europese Unie krijgen we door toenemende handel en klimaatverandering steeds vaker te maken met nieuwe bedreigingen voor de plantgezondheid. Voor een betere bescherming tegen schadelijke organismen gelden vanaf 14 december 2019 nieuwe regels voor alle Europese bedrijven die werken met fytosanitair gereguleerd plantmateriaal.

Op die dag wordt de huidige Europese Fytorichtlijn vervangen door twee nieuwe Europese verordeningen: de Plantgezondheids- en de Controleverordening. "Nieuw is dat deze verordeningen rechtstreeks bindend en van toepassing zijn in alle EU-landen. Bij de richtlijn konden lidstaten de regelgeving nog naar eigen inzicht inregelen. De nieuwe regels zouden moeten leiden tot meer harmonisatie, dus een gelijk spelveld in de EU", vertelt senior beleidsmedewerker Marian de Beuze van Plantum, een branchevereniging voor bedrijven uit de sector veredeling, vermeerdering en opkweek van zaden en jonge planten.

Plantenpaspoort

Hoewel de huidige Fytorichtlijn uit 1977 meerdere malen is aangepast, was er behoefte aan een complete herziening om beter in te kunnen spelen op nieuwe dreigingen. Marian: "Door de groeiende wereldhandel en het veranderende klimaat is er grotere kans op het binnenhalen van nieuw plantenziekten en -plagen in de EU. De nieuwe regelgeving geeft de lidstaten betere mogelijkheden om, met behoud van vrij handelsverkeer en markttoegang, maatregelen te nemen bij vondsten van scha-

delijke organismen, deze uit te roeien en de risico's daarop te verminderen. Ook is er meer aandacht voor traceerbaarheid van producten en wordt er meer verantwoordelijkheid bij het bedrijfsleven gelegd."

In de praktijk betekent dit dat alle professionele marktdeelnemers die actief zijn in planten en plantmateriaal, zich moeten registreren bij de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). "Er komt een meldplicht voor iedereen die een quarantaineorganisme vermoedt en de vereisten voor intern plantenverkeer in de EU worden geharmoniseerd. Zo krijgt het plantenpaspoort in alle landen dezelfde layout én meer planten moeten een paspoort hebben", legt Marian uit.

Valkuil

Ondernemers moeten zorgen voor een goede tracking en tracing van alle bewegingen van gereguleerd plantmateriaal met een informatiebewaarplicht van drie jaar. Marian: "Er is een lijst met hoogrisicogewassen vastgesteld, waarvoor een voorlopig importverbod gaat gelden. Alleen na een risicoanalyse kunnen deze gewassen onder bepaalde eisen worden geïmporteerd. Lidstaten kunnen ook voorstellen nieuwe gewassen op de ver-

bodsluist te plaatsen. De meeste zaden kunnen nu zonder fyto-sanitair certificaat worden geïmporteerd, maar na 14 december moeten alle zaden bij import voorzien zijn van een fyto-sanitair certificaat. Bovendien moeten alle importen worden gemeld in een Europees digitaal systeem. In Nederland zal dat via CLIENT-import verlopen.”

De voordelen van de nieuwe regels zijn betere tracering in geval van problemen, minder risico's op de insleep van schadelijke organismen en betere harmonisatie in de EU. “Een valkuil is dat Nederland vooroploopt met de implementatie”, zegt Marian. “Andere lidstaten zijn daar nog nauwelijks mee begonnen en ook het bedrijfsleven daar is nog slecht op de hoogte van de nieuwe regelgeving. Daarom zal per 14 december waarschijnlijk nog niet alles volgens de nieuwe regels verlopen en het is afwachten hoe overheden daar mee om zullen gaan.”

Proactief

“Wij zijn volledig geïnformeerd over de wijzigingen en ruimschoots op tijd gestart met de voorbereidingen hiervoor, zodat we op tijd voldoen aan alle vereisten”, vertelt Ruben Kuin, global head Vegetables Seeds Processing bij Syngenta. Dit bedrijf is wereldwijd actief met zaden en gewasbeschermingsmiddelen. “Vanuit Enkhuizen leveren we hoogwaardige groente- en bloemenzaden over de hele wereld. Het voorkomen van ziekten en besmettingen heeft onze hoogste prioriteit omdat wij onze kwaliteit op het hoogste niveau willen houden. Wij hebben dan ook groot belang bij een robuuste fyto-sanitaire regelgeving en effectieve beheersmaatregelen. De wetgeving verandert voortdurend, ook buiten de EU. Wij zijn hierin proactief zodat we effectief kunnen inspelen op het brede scala aan fyto-sanitair

re vereisten. Naast het constant up-to-date blijven zorgen we ook voor een goede samenwerking met alle betrokken instanties. Zo kunnen we onze supplychain zo efficiënt mogelijk uitvoeren en onze klanten optimaal bedienen.”

Zijn collega Michael Kester, global head Flowers, wijst erop dat bij gebruik van biologische bestrijding in de teelt van stekken en jonge planten altijd natuurlijke vijanden aanwezig zullen zijn. “Dit is een enorme belemmering voor import en export waar in internationaal verband een oplossing voor gevonden moet worden.”

Nodige moeilijkheden

Anthura in Bleiswijk ontwikkelt nieuwe teelttechnieken voor een zo efficiënt mogelijke productie en afzet van orchideeën en anthurium. Commercial manager Rick Kroon vindt het een ‘groot goed’ dat de EU een vrije interne markt voor goederen, personen en diensten kent. “Het is ook een goede zaak dat er een plantenpaspoort is voor gewassen die waardplanten kunnen zijn voor ziekten en/of plagen. Maar de invoering van een plantenpaspoort voor vrijwel alle gewassen en schakels in de keten vinden wij een zwaar middel in de strijd tegen, ja waartegen eigenlijk?”

Het doel dat de Europese Commissie met de invoering van een brede plantenpaspoortplicht wil bereiken is volgens Rick onduidelijk. “Algehele traceerbaarheid lijkt van middel doel te zijn geworden. De NWWA heeft de zaken in Nederland uitstekend voorbereid en is zeker op de uitvoering toegerust. Als bedrijf zijn wij, en wij niet alleen, onderdeel van een lange keten met veel productbewegingen binnen de EU. Gebaseerd op onze eigen ervaringen voorzien wij de nodige moeilijkheden in de voorbereiding en uitvoering in andere lidstaten.” ●●●

Meer informatie

- ▶ www.naktuinbouw.nl
- ▶ www.nvwa.nl
- ▶ www.plantum.nl